

Практична робота №14

Сучасний стан екологічного забезпечення ЗСУ

Мета і завдання екологічного забезпечення ЗСУ

Наявність постійно діючих факторів військової діяльності, що негативно впливають на навколишнє природне середовище, здоров'я особового складу та населення, посилення уваги міжнародних організацій, органів державної влади, громадськості до питань екологічної безпеки військових об'єктів та військово-промислового виробництва, необхідність врахування впливу екологічних факторів на діяльність військ (сил) в мирний і воєнний час обумовили необхідність створення у Збройних Силах України такого виду забезпечення як екологічне та відповідних органів щодо його організації.

Екологічне забезпечення ЗСУ – це комплекс організаційних, науково-технічних, нормативно-правових, економічних, соціальних та навчально-виховних заходів, які здійснюються ЗСУ і спрямовані на охорону, раціональне користування та відновлення НПС в процесі діяльності військ (сил), а також на забезпечення виконання військами завдань за призначенням в умовах впливу екологічно несприятливих антропогенних та природних факторів.

Метою екологічного забезпечення ЗСУ є досягнення екологічної безпеки усіх видів діяльності військ (сил) та захист особового складу, озброєння і військової техніки в умовах впливу екологічно несприятливих антропогенних і природних факторів, а також охорона навколишнього природного середовища у місцях дислокації та розташування військ (сил) та інших військових об'єктів.

Основними завданнями екологічного забезпечення ЗСУ є:

- екологічне забезпечення повсякденної діяльності військ (сил);
- організація екологічного забезпечення діяльності ЗСУ в умовах впливу на них екологічно несприятливих антропогенних і природних факторів;
- екологічний моніторинг ЗСУ у системі державного екологічного моніторингу;
- відновлення навколишнього природного середовища у процесі повсякденної діяльності військ (сил), після проведення навчань, випробувань, спеціальних робіт, а також після аварій та катастроф на військових об'єктах;

- військово-наукове забезпечення основних завдань екологічного забезпечення ЗСУ;
- участь в екологічному забезпеченні на етапах проектування, будівництва та експлуатації об'єктів ЗСУ, конверсії військово-промислового виробництва, а також на етапах утилізації і знищення озброєння та військової техніки;
- взаємодія з державними і відомчими органами охорони навколишнього природного середовища та міжнародна співпраця з питань екологічного забезпечення військової діяльності;
- підготовка кадрів військових екологів, екологічна підготовка і виховання особового складу ЗСУ.

Екологічне забезпечення повсякденної діяльності військ (сил) включає

- удосконалення органів екологічної безпеки ЗСУ відповідно до завдань екологічного забезпечення діяльності військ (сил);
- забезпечення виконання у ЗСУ законодавчих та нормативних актів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- екологічну паспортизацію військових об'єктів;
- урахування та здійснення заходів екологічного забезпечення під час бойової підготовки військ (сил);
- підготовку пропозицій до плану забезпечення радіаційного, хімічного та біологічного захисту військ (сил) під час ведення бойових дій;
- будівництво, реконструкцію, ремонт та експлуатацію природоохоронних споруд і приладів, що безпосередньо пов'язані з діяльністю військ (сил);
- оцінку екологічної шкоди від діяльності військ (сил) та здійснення заходів щодо відновлення навколишнього природного середовища.
- Організація екологічного забезпечення діяльності ЗСУ в умовах впливу на них екологічно несприятливих антропогенних та природних факторів включає: розробку директивних і нормативно-технічних документів, які регламентують діяльність військ (сил) як в мирний, так і у воєнний час в умовах

впливу на них несприятливих антропогенних та природних факторів;

- моніторинг здоров'я військовослужбовців, працівників ЗСУ та членів їх сімей;

- організацію екологічного забезпечення бойової підготовки військ (сил), які виконують завдання у зонах надзвичайного екологічного стану і лиха;

- здійснення заходів щодо поліпшення середовища мешкання та гарантованого забезпечення екологічної безпеки особового складу, озброєння і військової техніки;

- інформаційне і соціальне забезпечення, екологічну підготовку і виховання особового складу, життєдіяльність якого здійснюється у зонах надзвичайного екологічного стану;

- здійснення заходів щодо правового і соціально-економічного захисту військовослужбовців, працівників ЗСУ та членів їх сімей, які зазнали впливу несприятливих екологічних факторів у результаті аварій та катастроф на військових і цивільних об'єктах.

Екологічний моніторинг ЗСУ у системі державного екологічного моніторингу включає:

- розробку концепції автоматизованої підсистеми екологічного моніторингу ЗСУ на базі діючих автоматизованих систем управління (АСУ), обчислювальних центрів і вимірювальних комплексів та систем;

- розробку і видання директив та нормативно-технічних документів, що регламентують функціонування підсистеми екологічного моніторингу ЗСУ;

- розробку та упровадження спеціального математичного, програмного і матеріально-технічного забезпечення автоматизованої підсистеми екологічного моніторингу ЗСУ;

- забезпечення функціонування автоматизованої підсистеми екологічного моніторингу та інформаційне поєднання її з державною системою;

- контроль, аналіз і прогнозування екологічного стану в ЗСУ та подання інформації зацікавленим державним органам.

Відновлення навколишнього природного середовища у процесі повсякденної діяльності ЗСУ після проведення навчань, випробувань,

спеціальних робіт, а також після аварій та катастроф на військових об'єктах включає:

- розробку комплексних програм робіт з відновлення навколишнього природного середовища в місцях дислокації та бойової підготовки військ (сил);
- розробку та упровадження системи організаційно-технічних заходів щодо відновлення навколишнього природного середовища;
- створення нових і удосконалення діючих формувань для екологічно-го захисту і ліквідації наслідків аварій, катастроф і стихійного лиха;
- організацію і проведення аварійно-рятувальних і аварійно-відновлювальних робіт на військових об'єктах, у військових містечках і на закріплених за військами (силами) територіях і акваторіях.

Військово-наукове забезпечення основних завдань екологічного забезпечення ЗСУ включає:

- виявлення об'єктів і дослідження факторів несприятливого екологічного впливу дій військ (сил) на навколишнє природне середовище з метою оцінки можливої шкоди та організації екологічного забезпечення;
- розробку та обґрунтування методології оцінки ступеня ризику військовослужбовців і населення в місцях розташування військ, військових об'єктів під час проведення навчань, спеціальних робіт, аварій, катастроф та стихійних лих;
- розробку спеціалізованих та адаптацію діючих нормативно правових і організаційних документів у сфері екологічного забезпечення ЗСУ;
- розробку наукових основ та пропозицій для планування і здійснення робіт з відновлення навколишнього природного середовища у місцях розташування і бойової підготовки військ;
- розробку методології прогнозу характеру і масштабів аварійних станів, обґрунтування і розробку заходів щодо їх запобігання та зменшення рівня імовірних втрат особового складу і населення, а також організаційно-технічних заходів щодо ліквідації наслідків аварій, які виникли;
- розробку та упровадження інформаційно-аналітичних систем забезпечення екологічного моніторингу та управління заходами захисту і

відновлення середовища мешкання та здоров'я військовослужбовців і населення.

Участь в екологічному забезпеченні на етапах проектування, будівництва та експлуатації об'єктів ЗСУ, конверсії військово-промислового виробництва, а також на етапах утилізації і знищення ядерного і звичайного видів озброєння та військової техніки включає:

– екологічну експертизу тактико-технічних характеристик зразків озброєння, боєприпасів і військової техніки на усіх етапах життєвого циклу;

– розробку нормативно-технічних документів щодо створення екологічно чистих і безпечних в експлуатації видів (зразків) озброєння і військових об'єктів для забезпечення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР);

– участь у екологічному забезпеченні державної програми конверсії військово-промислового виробництва;

– забезпечення екологічної безпеки демонтажу ядерного та зберігання звичайного видів озброєння;

– розробку вимог щодо забезпечення екологічної безпеки військових об'єктів з утилізації і знищення ядерного та звичайного видів озброєння;

– екологічне забезпечення проектування, будівництва і експлуатації військових об'єктів та військово-промислового виробництва;

– організацію і забезпечення проведення екологічної експертизи військових об'єктів та військово-промислового виробництва.

Взаємодія з державними і відомчими органами охорони навколишнього природного середовища та міжнародна співпраця з питань екологічного забезпечення військової діяльності включає:

– організацію взаємодії органів екологічної безпеки ЗСУ з державними органами влади та управління на місцях, Міністерством охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України (Мін-екобезпеки), іншими органами у сфері охорони навколишнього природного середовища;

– координацію науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у Міністерстві оборони України з аналогічними роботами в інших міністерствах і

відомствах України з метою найбільш ефективного використання науково-технічного потенціалу держави для вирішення екологічних проблем;

- міжнародну співпрацю у сфері охорони природного середовища;
- вивчення, узагальнення, упровадження міжнародного досвіду з виконання іншими державами зобов'язань, передбачених міжнародними угодами у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- взаємодію з військовими закладами інших держав з питань екологічного забезпечення діяльності військ.

Підготовка кадрів військових екологів, екологічна підготовка і виховання особового складу ЗСУ включає:

- організацію підготовки кадрів у сфері екології військової діяльності;
- організацію екологічного навчання і виховання у ЗСУ;
- методологічне забезпечення підготовки кадрів.

Завдання

1. Надати визначення поняття «екологічне забезпечення військ».
2. Мета екологічного забезпечення військ.
3. Завдання екологічного забезпечення військ.
4. Зміст завдань екологічного забезпечення військ.